

BOJ OD HIŠE DO HIŠE. — Tako je bilo v Metz. Naši vojaki so morali stikati po vseh kotih, za skrivnimi nemškimi streli, kar je trajalo mnogo dni.

"Male" dežele "predmet" spora med 3. prvaki

TEKMA ZA KONTROLO NAD MALIMI NARODI.
— NAPORI ZA PREPREENJE EKONOMSKE
REVOLUCIJE. — BREZPRAVNI DELAVCI IN
KMETJE ZAHTEVAJO VEČ PRAVIC

To, da so med zavezniški spori, je priznal v svojem poročilu novemu kongresu tudi predsednik Roosevelt, a poudaril, da jih je bilo pričakovati, pa se bo vse izravnilo — vsaka stvar ob svojem času.

"Male" dežele niso vzrok v tej deželi mnogo politikov trdi, da je zlo vsem nesoglasjam in vojnam v Evropi Balkan, drugi pa, da so nadlega sploh vse male dežele v Evropi, n. pr. tudi Čehoslovaška.

Resnica je, da so vse vojne na Balkanu izvale velesile s svojo medsebojno imperialistično tekmo, in druga resnica je, da Čehoslovaška ni bila kriva vojne, ker sta jo 1. 1938 vladi v Londonu in Parizu s romanji njihovih premierjev v Münihu podarila Hitlerju, "zato da bo mir v Evropi".

Bojazen pred preobrati
Kot v prejšnji vojni, tako se tudi v sedanji dogaja stara igra — politika velesil v zasledovanju svojih interesov kjerkoli na svetu, ter njihovo tekmovalstvo za kontrolo nad malimi in velikimi deželami, ako so prešibke, da se jih bi mogle otepati. V napotje tej stari politiki sile pa so bolj in bolj brezpravni delavci in kmetje, ki zahtevajo novo uredbo — tako, v kateri bodo imeli pravice ne samo na papirju, ampak dejansko in s tem kruh ter svobodo. Znani žurnalist Adgar Ansel Mowrer pravi med drugim:

Sedanje razlike med tremi glavnimi članicami združenih narodov so nastale največ vsled nasprotujočih si stališč napram socialni in ekonomski revoluciji, ki se dogaja v velikem delu Evrope.

Razvoj, ki ga je bilo pričakovati
Dasi je bilo takega razvoja povsod pričakovati in je bil dostikrat prerokovan, vzlic temu so Angleži in Američani osupnili, ko so videli, da čim se nacijske armade umaknejo, že nastane v osvobojenih krajih revolucionarna situacija.

Faktor, ki potiska vanjo, je potreba za planirano gospodarstvo in pa pritisk dosedaj brezmočnih kmetov in delavcev na vrata narodnega življenja.

Izvor v Španiji
Ta želja za prepord je dobila svoj izraz s postankom repu-

blike v Španiji, leta 1936 pa v Franciji s postankom ljudske fronte. Iz tega je nastala "epidemija ljudske fronte", ki se je širila po Evropi.

Konec sta ji storila šele nacijska-fašistična osvajanja in jo nemudoma zatrla s silo.

V obrambo proti nji je nastalo podtalno gibanje, ki ga je tvoril v glavnem povsod tisti element, ki je za socialne in ekonomske spremembe. Nasprotno pa je prišla večina važnih "kolaboratorjev" iz posedujočega sloja, ki bi bil v slučaju spremembe (izpod nacijev in osvoboditev) na izgubi. Vedel je, da bi prišli njegovi privilegiji v veliko nevarnost, če se podtalci dvignejo na površje. Čim so bile dežele osvobojene, je postala revolucija neizogibna.

Spremembe v Franciji
En dokaz temu je Francija, kjer je večina voditeljev, z de Gaulleom vred izrazito srednjega sloja. Drug dokaz je Belgija, prej trdnjava mednarodne plutokracije, kjer je bila komunistična stranka neznatna. In tretji je Anglija s svojim načrtom za socialno zavarovanje.

Zedinjene države so sprva ignorirale ta pojav in občevali z reakcionarji, med drugimi s Pe-tainom, Darlanom, Giraudom, habsburškim Otonom in kraljem Emanuelom. Končno so se morali naši uradniki le sprizjuniti s situacijo in stopili v zvezo z "levičarskimi gibanji", da jih pridobe v okvir priznanja civil-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Odjemalci vsled podražitev 6 milijard na škodi

Iz poročila trgovskega departamenta je razvidno, da so konsumenti plačali lani šest tisoč milijonov dolarjev več kot leto prej in dobili vzlic temu manj vrednosti kot l. 1943.

Za dolar se je lani dobilo še enkrat manj kot l. 1933, ko je bila kriza, torej je bil lani vreden le še 50c. V tej statistiki trgovskega oddelka so vštete v potroških in podražitvah le najnujnejše potreščine, kot hrana, obleka, hišna oprema itd.

Obleke se je lani prodalo toliko kot predlanskem, toda od-

Ameriški politiki po treh letih vojne še vedno v prepiru o vprašanju, kakšne pogoje za mir naj se ponudi Nemčiji

Senator Wheeler iz Montane je eden izmed onih, ki so bili pred vojno označevani za izolacioniste in si na vse kriplje prizadevali, da se ta dežela ne bi umešala vanjo. Pa so jo nam Hirohito, Hitler in Mussolini sami napovedali.

Omenjeni senator nasprotuje Rooseveltovi vnanji politiki še prav tako ostro, a ob enem zatrjuje, da je za čimprejšnjo in popolno zmago. Ker je še ni, dolži vlado odgovornim. Dne 5. januarja je v govoru po radiu apeliral, naj zavezniški umaknejo brutalno zahtevo za brezpogojno kapitulacijo Nemčije in vsako misel za maščevanje nad njo. Namesto tega naj sklenejo z njo mir, v kakršnem bo mogoče živeti nji in ostali Evropi. To ji pa bo mogoče le, ako se izrečejo za ustanovitev zedinjenih držav Evrope. Mlatil je po administraciji in izjavil, da mu ni žal ničesar, kar je pred napadom na Pearl Harbor storil, da se Zed. države ne bi zapletle v vojno.

Na ta govor mu je takoj naslednji dan odgovoril državni tajnik Stettinius in ga obdolžil, da s svojo taktiko daje Nemčiji pogum za vztrajanje in s tem večja število ameriških žrtev na bojiščih. Hitler in Hirohito ne vesta, da Wheeler ne govori v imenu ameriškega ljudstva, je dejal Stettinius, pa si predstavlja, da čim dalj bosta vztrajala, toliko prej se bo raznim Wheelerjem posrečilo zanesti nepopravljiv razdor med zavezniške, Nemčija in Japonska pa bi dobile "mir sporazuma".

Naravno, Wheeler na to ni molčal in odgovoril, da je za tak mir z Nemčijo, kakor ga on propajira tudi papež Pij XII. in drugi cerkveni voditelji. Zahtevo za brezpogojno predajo Nemčije je označil za oslovsko politiko.

Stvar je tragična iz dveh razlogov: Eden je, da ameriški izolacionisti s to taktiko res prilivajo olje na ogenj vsem, ki hočejo ohraniti Nemčijo čimdalje, in drugi, ker zavezniški res niso dali v svet še nikakega pravega načrta za povojno Nemčijo — menda zato ne, ker ga še nimajo.

Medtem, ko se v zavezniški diplomaciji in javnosti pletejo taki spori, pa se Hitlerjeve armade presenetljivo močno bore na zapadni fronti, na Ogrskem in v Italiji.

NOVI ZVEZNI KONGRES NADALJUJE PO POTIH PREJŠNJEGA KONGRESA

Devetinsedemdeseti zvezni kongres je že takoj prvi dan zasedanja dne 3. januarja, čim se je konstituiral, sprejel predlogo, da takozvani "Diesov" odbor za preiskovanje neameriških, ali bolje, protiameriških aktivnosti ostane v veljavi. Ne le to, ampak imel bo v novi obliki veliko večjo moč kot pa jo je posedoval prejšnji odbor pod načelstvom kongresnika Martina Diesa iz Texasa, ki-lanskega novembra ni več kandidiral.

Na predlog demokratskega kongresnika Rankina iz Missourija (tudi Dies je demokrat) bo novi preiskovalni odbor neameriških aktivnosti stalna kongresna ustanova, dočim je bil Diesov odbor le začasen. Stalna kongresna komisija pa ima ne samo več avtoritete v preiskavah, ampak tudi pravico kongresu predlagati nove postavbe, ali pa spremembe v njih. Ker je bil Diesov odbor le začasen, ni imel te pravice.

Ravno, ko so bili voditelji politične akcije CIO in pa večina drugih liberalcev najbolj prepričani, da je pokojni Diesov preiskovalni odbor toliko diskreditiran, da se ne izkocaba več iz groba, so videli, da je vstal v novem kongresu, ki so ga toliko hvalili, že kar prvi dan zasedanja!

Cemu se je poslancem tako mudilo obnoviti tak odbor in mu dati tudi zobe, ne samo glas, da bi kričal, kot je Diesov odbor?

V edinem namenu, da bo "preiskoval" v glavnem tiste delavske in liberalne kroge ter komuniste, ki so se po 7. novembru minulega leta vsi skupaj hvalili, kako sijajno so potolkli reakcionarje.

Za Rankinov predlog je glasovalo 70 demokratov in 137 republikancev, skupaj 207, proti pa 150 demokratov, 34 republikancev, en progresivec in en

enem znatno dražje. Za o ljudje te stvari kupujejo le kolikor neobhodno potrebno.

Konsumenti morajo torej plačati za vsako stvar več kot kdaj prej, a ob enem so slabšega izdelka. Ni čuda, če korporacije, ki kontrolirajo trg potrebščin za konsumente, žanjejo ogromne dobičke.

Čudno je le, kako da jim vlada to dopušča! Ali ni obljubila, da se potrebščine ne bodo podražile, ker bo trg regulirala in cene ona določala?

Dva važna vladna odloka o "konjih" in konvencijah

Konjske dirke v Zed. državah so po odloku vlade s 3. januarjem prenehale. Bile so največje podvzete za stave. Associated Press je po raznih podatkih izračunala, da so ljudje lani zagrali s stavami na konjske dirke \$1,200,000,000 (tisoč dvesto milijonov). Mnogi, med njimi unije, so na vlado ves čas vojne pritiskali, da bi to raketirstvo zabranila. A operatorji dirkališč so bogati in lahko potrošije za nekaj "priboljška" onim, ki imajo na merodajnih krajih "zveze". Sele ko je bil "pomozni predsednik" J. F. Byrnes opozorjen, da kjer so dirkališča mnogor delavcev izostaja z dela, in če delavcev res tako manjka, je tu en način, da se temu odpomre. Tako so bile končno le ustavljene.

Druga odredba se tiče konvencij. Dovoljene so le one, ki se jih udeleži manj ko 50 oseb druge pa, ako so vojni naporom potrebne, toda morajo dobiti vladno odobritev, predno se jih sme sklicati. Namen tega odloka je hraniti ljudem na času, železnicam na prostoru in drugim obratnim sistemom na gasolinu. Ta naredba ni toliko stroga, da bi bila prepoved konvencij absolutna, toda direktor vojne mobilizacije James F. Byrnes se zanaša na sodelovanje, da bo na ta način dobila svojo polno veljavo.

V zakonodajah se za delavce le malo brigajo

Delavska tajnica Frances Perkins je v enem svojih predavanj na konferenci za delavsko zaščito rekla, da ima le malo držav "dostojne delavske zakone" in še v tistih, ki jih imajo, se jih površno izvaja, mnogi pa so bili pozabljeni kmalu po sprejetju.

Ona smatra, da se bi morale legislature za zaščito na delavskem polju veliko bolj brigati, in če se ne bodo, bo delavstvo pritiskalo na zvezno vlado, da se ona zavzame zanj. Tu so mišljeni zakoni za varnostne in zdravstvene naprave v industriji, za zaščito otrok in žensk, reguliranje delavnika itd.

Velika produkcija letal

V Zed. državah je bilo leta 1944 izdelanih 96.369 letal, kar je za vojno produkcijo velik uspeh.

poslanec newyorške Labor Party, skupaj 186.

Kongres se pripravlja na sprejem tudi raznih drugih določb in zakonov, ki unijam niso ljube, in "draft" delavcev, proti kateremu so unije AFL in CIO, je gotova stvar.

Veliko več pa se brigajo, kako se prikupiti vojakom, ker imajo volitve, ki bodo čez dve leti, že sedaj v vidu, pa se bodo skušali veteranom čimbolj prikupiti. Teško pa bo šlo predlogom za boljše socialno zaščito delavstva, kar je bilo pričakovati.

F. D. Roosevelt o svojih načrtih za zmago in mir

ZA PRISILNO REGULIRANJE UPOSLEVANJA
DELAJCEV, ZA OBLIGATNO VOJAŠKO SLUŽBO
TUDI PO VOJNI, ZA ZNIŽANJE DAVKOV
INDUSTRIJI, ZA ZMAGO IN TRAJEN MIR

Eno izmed glavnih priporočil, ki jih je dal predsednik Roosevelt novemu kongresu 6. januarja, je, da naj sprejme zakon za reguliranje delavcev v vseh obratih tako, da bo prva in glavna pažnja posvečena vojni produkciji.

Načrt že pred zbornico

Zbornica je, tedaj že imela pred sabo predlogo, ki določa, da se delavce od 18. do 45. leta "drafta" po istih metodah kakor vojake in potem vlada določa, kje bodo delali in pod kakšnimi pogoji. Zagotovljen mu je bil sprejem vzlic opozicije unij.

V svojem poročilu je poudaril, da armadi zelo primanjkuje bolničarjev in kongresu priporočil sprejeti enak zakon, kakor za delavce, to je, ker se jih noče prostovoljno dovolj prigrasiti za bolničarke armadi, naj se jih upokličje vanjo kolikor se jih potrebuje.

Dalje naj kongres dovoli merodajni vladni komisiji tistih 4,000,000 mož, ki imajo vsled dela na farmah ali iz kakega drugega razloga za nedoločen čas oprostitve iz vojaščine, uporabiti kjerkoli jih v vojne namene najbolj potrebuje.

Za trajno veliko ornamo
Za po vojni je priporočal, da

naj obligatna vojaška služba ostane v veljavi in zakon zanjo naj se sprejme čimprej. Sicer je treba le sedanega toliko spremeniti, da bo trajno veljavno. Tako bodo prvič v svoji zgodovini dobile Zed. države obligatno vojaško službo tudi v mirnih časih. Pričakovati je, da bo v kongresu in v javnosti proti temu veliko opozicije, toda administracija je uverjena, da bo večina sprejela njeno priporočilo.

Povojna vprašanja

V svoji poslanici se je dotaknil tudi velevažnega problema, kako tudi po vojni preskrbeti delo 60 milijonov delavcev, ki so zdaj zaposleni. "Politika vlade bo, da se bo zanašala v tem čimveč mogoče na "private enterprise", je rekel predsednik. To bo torej pred sedanjim kongresom eden tistih problemov, o katerem bodo veliko razpravljali in obetali 60 milijonov služb, dovolili nekaj milijard za javna dela, a drugo pa naj bo briga privatne industrije, ki pa jo kapitalisti nočejo več označevati za "privatno", ampak "svobodno podjetstvo".

Za olajšanje davkov
Zelo značilno je predsednikovo priporočilo za znižanje davkov (Konec na 5. strani.)

Svoboda tiska in govora v radiu v teoriji in praksi

V Zed. državah je v teoriji svoboda tiska popolna. Tudi svoboda govora v dvoranah je nemotena. Ampak v radiu je ni. Tudi najbolj sloviti radiokomentarci morajo predložiti svoje stvari upravi radio postaje točno napisane in kar jim cenzurirajo, tisto ne sme v mikrofon.

Minulo nedeljo so nekateri poročevalci novic po radiu omenili članek v nekem moskovskem listu proti ameriškemu časopisju, ker podpira papeža v njegovem delovanju za pravičen mir. Tisto, da bi bil papežev "pravičen mir" v prid Hitlerja in njegove Nemčije, so morali zamolčati, ker se lastniki radijskih omrežij cerkvi nočejo zameriti. In tako so se tista poročila glasila kot da je Moskva proti papežu zaraditega, ker deluje za "pravičen mir". Kdor hoče sedaj med maso, mora govoriti po kakem radijskem omrežju. To stane desetstisočake, zaradi tega lahko izražajo svoja mnenja po radiu skozi vse leto širom dežele le bogataški krogi. Tu pa tam darujejo radio kompanije 15 minut časa tudi kakemu radikalcu, n. pr. Normanu Thomasu.

V časopisju je več svobode in listi lahko v mejah zakona pišeja kar jim drago. Ampak kdo lastuje časopisje—tisto časopisje in revije namreč, ki izhaja v "masni produkciji"? Spet multimilijonarski krogi in svoboda tiska po njihovo pomeni, da lahko vso vodo—to je urejevanje—napeljujejo na svoje mlino. Kriče proti unijam, kot da so zločinske. Pozdravili so Rooseveltovo priporočilo za draftanje delavcev in kričali veselja, ker bo "Diesov" odbor ne samo nadaljevan, ampak imel še veliko večjo avtoriteto kot dosedaj.

Svoboda tiska velja n. pr. za zvezo industrialcev, ki z velikimi oglasi propagira svoj program in bo dala na ta način listom sto in stotisoče dolarjev.

Svoje kapitalistične principe — seveda z mikavno zloženimi stavki — oglašja tudi v nekaterih delavskih listih (glasila unij jih nočejo), in tudi v listih tujerodcev prodaja svoje misli.

Svoboda tiska, in svoboda govora v radiu je torej v praksi le za tiste, ki kaj premorejo. Zato pa je ameriška masa politično tako nezrela in pa toliko naivna, da sledi onim, ki jo zavajajo.

KRITIČNA MNENJA, POROČILA IN RAZPRAVE

KOMENTARJI

"Deset božjih zapovedi" je nekaj takega kot atlantski čar-ter. Pomenijo načela in svet v lepa načela veruje, samo izvaja jih ne. Tako nekako je razočaranim ljudem raztolmačil to stvar Roosevelt. O čarterju je dejal, da sploh nikoli spisan ni bil kot se spiše take dokumente, ampak kar tako, iz opazk zložen skupaj. Podpisov nima, a v tisku so bili pod njim vendar navedeni vsi združeni narodi. Mojzes je svojih deset božjih zapovedi vsaj napisal, čeprav je potem plošče razbil, ker se Izraelci niso hoteli ravnati po tistih zapovedih, kakor se nočejo vlade "združenih narodov" po atlantskem čarterju.

Mojzes je sicer zapovedi iz božjo pomočjo le spravil skupaj — med gromom in bliskom seveda — a so ostale še vedno prav tako neupoštevane kakor takrat. Čeprav je tudi atlantski čarter porojen med (vojnim) "gromom in bliskom", se mu godi nekako tako kot desetim božjim zapovedim. Predsednik je torej to zadevo dokaj pravilno razložil.

Ljudstva, ki so verovala, da se lepim proglašom zavezniških vlad ne bo dogodilo tako, kakor se je Wilsonovim štirinajstim točkam, so sedaj nad tem preseščena in razočarana pa že med vojno, dočim so bila takrat šele po mirovni konferenci in pa nad polomom društva narodov, ker ni storilo tega, kar je ob svoji ustanovitvi obljubljalo.

Med narodi v Evropi tli in med nekaterimi vre. To je znamenje, da takim vladam, kakršne smo imeli doslej, več ne zapujajo in se jih branijo.

Winston Churchill, ki je toliko deloval za obvarovanje monarhizma, ima v tej nalogi slabo srečo. Le s težavo in z odobritvijo Moskve ter Washingtona je rešil tron v Italiji, toda Emanuel je moral v pokoj.

V Italiji bi Churchill v obrambi savajske dinastije vzlic pomoči ostalih dveh velesil ne uspel, ako se ne bi vrnil iz Moskve komunistični voditelj Palmiro Togliatti, kjer je bil v ubežništvu, in italijanske komuniste potegnili iz gibanja za takojšnjo odpravo monarhije, češ, da sedaj ni na dnevnem redu vprašanje kralja, pač pa vojna proti Hitlerju. Tako se je protimonarhistična koalicija razvila v lutkarsko vladu, v kateri socialistična in akcijska stranka v nju-eno dobro več ne sodelujeta. Ko bo vsa Italija prosta Nemcev, bo v nji dinastijo težko obvarovati tudi z orožjem tuje sile.

Monarhizmu se po tej vojni obeta še slabša bodočnost kot v prejšnji. Churchill in Roosevelt sta na sestanku v Quebecu gr-

dne 26. decembra objavil članek v proslavitev mladega atentatorja, ki je udaril po Darlanu, da je Francijo oteel največje sramote — darlanizma. La Chapelle je moral za svojo junaško dejanje umreti, a nova Francija se ga častno spominja. To ni prvič, da je večerajšnji zločinec postal že po nekaj letih junak in potem slovit v zgodovini, ker je s kakim dejanjem povzročil, da se je tok države ali naroda preokrenil iz ene v drugo strugo.

Pariška policija je koncem decembra prepovedala plesne zabave. Rekla je, da v času, ko je tri milijone Francozov v jetniških taborih in ko francoski vojaki umirajo na fronti, lahkomišelnost nima mesta. In vsi, ki v tragediji naroda plešejo, so lahkomišelnost. Plesalcem ta ukaz ni všeč, še manj pa onim, ki žive od plesnih zabav. Naredba velja tudi za ameriške in druge vojake, toda ker je bila za ameriške vojaške centre in za centre Rdečega križa narejena izjema, bodo še lahko plesali. Ampak plesi v francoskih nočnih klubih so prijetnejši...

V pričetku vojne je izgledalo da bodo Zed. države postale moralna voditeljica vsega sveta in s svojim vplivom uveljavile program pravice in svobode. Profesor Robert M. Hutchins, predsednik čikaške univerze, ir profesor Wm. E. Hocking iz univerze Harvard sta v njuni božični razpravi v radiu ugotovila, da je ta dežela tudi v tej vojni zgorela priložnost, ki jo ji je nudila zgodovina. Eni menijo, da morda še ne. Profesor Hutchins je dejal, da četudi je za obvarovanje civilizacije poraženje sovražnika neobhodno potrebno, to samo na sebi ni še nikakršno jamstvo, da bomo civilizacijo res obvarovali. In resni, kakor ni bilo v prejšnji vojni, ko so rekli, da je civilizacija s porazom kajzerja oteta, a v resnici so zmagovalci odprli pota v še hujši barbarizem, kot je bil v oni vojni. Le če bi zmagovalci hoteli misliti na odpravo vzrokov, in jih tudi iztrebjevali, bi bila civilizaciji bodočnost zajamčena.

Angleška Labor Party bo februarja, kakor poroča Reuter, poslala v Moskvo uradno delegacijo, ki bo skušala v posvetovanjih s sovjetskimi zastopniki pripraviti za bodoče mednarodno delavsko gibanje trdnejšo podlago. Angleško delavstvo ima torej v tem oziru popolnoma nasprotno mnenje od onega, ki ga zastopa AFL. Da-li bo imelo v tej misiji kaj uspeha, je odvisno tudi od "velikih treh". Če se bodo sprli, namesto vojno složno vodili in za bodoči mir edinstveno delali, bo delavstvo v enotnost težko prišlo. In demokracije bo v slučaju razdora med tremi glavnimi silami še veliko manj, kot pa je bilo pred to vojno.

Kaj počne Mussolini? Iz Chiasso v Švici je bilo po milanskem listu "Republica Fascista" poročano, da navdušuje vojaštvo in ljudstvo, da ga slika v omenjenem listu predstavlja stoječega v oklopnem avtu, ko govori vojakom in druga slika ga predstavlja, ko se smehlja množici, ki ga pozdravljajo. Če je to res, je torej mož še živ in zdrav, čeprav je bilo o njemu že dostikrat rečeno, da je neozdravljivo bolan, da je zblaznil, da je bil umorjen, da je zaprt itd., kot vse to pripovedujejo vsa ta leta o Hitlerju. Mussolini je bil enkrat, res zaprt, pa tako "nalahko", da so ga naciji zlahka rešili...

V Zed. državah so v začetku leta prepovedali konjske dirke, ki so največje raketirstvo izmed vseh v deželi. Ljudje, ki igrajo "na konje", so vsako leto oskubeni za stotine milijonov dolarjev. Ako so v Parizu vsled vojnih razmer celo plesne prepovedali, je res čudno, čemu je ameriška vlada ta sport, ki služe prevari, ne pa zabavi, tako dolgo dopustila. Ustavila ga je z opravičbo, da manjka delavcev, pa si bodo tisti, ki so bili upošleni na dirkališčih, lahko poiskali bolj koristne službe.

Stave "na konje" z ukinjnjem konjskih dirk sicer ne bo-

LETALCI, KI NAPADAJO TOKIO, so opremljeni z jopiči, ki jih navadne kroglice ne morejo prodrati. Gornje je slika, ko se pripravljajo na nov napad na mikadovo glavno mesto.

do prenehale. Tisti, katerim dopušajo bogastva, so že poskrbeli za toliko več konjskih dirk na Kubi in začeli bodo z njimi v Mehiki.

Daniel Tobin, predsednik unije International Brotherhood of Teamsters (AFL) se v januarski številki svojega glasila pritožuje nad duhovščino, ki skuša unijo spraviti "pod svojo sfero vpliva". V ta namen delujejo razne cerkvene skupine. Sedaj, ko je delavstvo na pohodu, iščejo vpliv in veljavo v njegovih unijah razne cerkvene skupine, ki ga prej niso hotele poznati, toliko bolj prijateljske pa so bile delodajalcem. Tobin verske klike svari, naj drže od unije roko proč, ker jih organizirano delavstvo ne bo toleriralo. Najbolj delavni v iskanju kontrole nad unijami so "katoliške klike" s svojimi že ustanovljenimi celicami.

Tudi Osservatore Romano, ki je glasilo svete stolice, se spo-

tika nad Churchillom, ker je Poljsko pustil na cedilu, posebno, ker je dejal, da je Rusija upravičena do vzhodne Poljske. Tako politika je drugi Versailles, pravi papežev list, ker ko se eno vojno pokoplje, se takoj drugo usadi. Ko bi bil Vatikan že kaj storil, da se po nehanju ene vojne vzroke za drugo odpravi, bi mu ne bilo zameriti. Italijanskega imperializma ni nikoli obsojal. Njemu je le žal, ker Poljske, v kateri bi prevladovalo plemstvo in hierarhija, nič več ne bo.

V Huronu, So. Dakota, je zastavkalo 300 članov unije AFL, ker je dobila družba vsled nujnih naročil nekaj "bracosov" ali težakov iz Mehike. To je storila s sodelovanjem vlade. Vsled tega incidenta je bilo v mehškem časopisju veliko kritike. Te vrste stavk in sporov zaradi polti in inferiornosti je bilo v unijah mnogo in jih še bo. Solidarnosti med delavci nič ne pomagajo.

Nekaj slike iz tragične civilne vojne v Grčiji

Ko je nemška armada vsled nevarnosti pred sovjetsko ofenzivo v Jugoslaviji Grčijo zapustila, so jo prevzele v upravo domače borbene čete. Za Nemci so prišli na Grško Angleži, v imenu zaveznikov seveda. In s sabo pa so pripeljali grško zamajno vladu, ki je tisti čas vedrila v Kairu v Egiptu.

Domači gerilci levičarskih skupin je niso hoteli in ne se ji pokoriti. Angleško poveljstvo pa jo je proglasilo za "legalno vladu" in zahtevalo od gerilcev, ki so se prej borili proti nemškim in italijanskim okupatorjem, da morajo odložiti orožje in se podati "legalni vladi".

Tako je nastal spor in krvav konflikt, in v Atenah so grmeli topovi in strojnice, in pa na drugih krajih, na katere so se izkrcali Angleži, da napravijo za vrnjeno ubežno vladu "red in mir" v deželi.

Zurnalista Constantine Poulos, ki piše za časniško agencijo ONA, poroča v depeši z dne 8. dec. o svojih vtisih v Atenah sledeče:

Ameriški tovorni avtomobili s svojimi hladnimi belimi zvezdami se vale skozi atenske ulice, natpani angleških vojakov v polni opremi, s čeladami na glavi, na potu proti delavskim naseljem v bližini pirejske luke. Za njimi vlečejo ameriški jeep-i teže havbice. Tudi angleški oklopní vozovi se pomikajo v isti smeri in z njimi gredo strašni Shermanovi tanki ameriškega proizvoda.

Pripetilo se je natančno tako, kot so si bili izračunali grški fašisti. Britanske čete in britansko orožje služi zdaj proti grškemu patriotom, katerih mnenje se ne krije z mnenjem britanskega ambasadorja na Grškem, ali z mnenjem grškega kralja in

Sophoulis je odnehal, toda naznanil je obenem, da bo izstopil iz vlade z vsemi člani liberalne stranke. Leeper je na to odgovoril, da tega ne sme storiti, ker bi to napravilo v Londonu slab vtis. Pravijo, da mu je Sophoulis odgovoril naslednje: "Priatelj sem sicer Anglije in Angležev, nisem pa suženj."

Angleško vmešavanje v grške notranje zadeve je doseglo tako stopnjo, da so se morali Grki, ki so prestali osem let pekla, zaplesti v civilno vojno. Ne glede na to, kakšen bo izid te borbe, jasno je, da bodo izgubili Angleži vse ono prijateljstvo, katero so uživali med Grki od leta 1821.

Angleški general Scobie je dal nabiti na zidove v Atenah proklamacijo, pod katero so Grki napisali nemške besede: "Feld Komendant."

"MALE" DEZELE "PREDMET" SPORA MED TREMI PRVAKI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

nih svobodščin. Toda ta politika je izgubila učinkovitost, ker so tem skupinam dopovedovali, naj s svojimi zahtevami počakajo do konca vojne, potem pa se bo vse po redu rešilo.

Opiranje ob reakcijo

V Angliji so politiki, kot sta Churchill in Eden v svojem stremljenju po prijateljskih vladah, začeli gravitirati k "legitimnim" suverenom in kabinetom.

Tudi Franciji so iz Lóndona priporočili, naj se osloni na Anglijo. Toda Francija, s svojo "mirno revolucijo", se je obrnila rajše na Moskvo in poslala tja de Gaullea, kjer je sklenil zvezo s Sovjetsko unijo.

V Španiji se ljudstvo sugestiji za sprejem konservativnega princa Juana burbonskega trdovratno upira, čeprav mu iz Lóndona namigujejo, da bi bila taka sprememba izboljšanje Franckove Španije. V Italiji niso dobili od Anglije blagoslovljeni princ Umberto, maršal Badoglio in marionetni premier Bonomi nobene znatne podpore. V Jugoslaviji, ki je označena za "skupno interesno sfero" (op. Anglije in Rusije), je komunist Tito popolnoma "proruski". V Albaniji je vodja ljudske fronte Enver Hoxja pretil angleški vojni misiji z aretacijo.

Ali je torej kaj čudnega, ako se je v od Anglije podpirani Grčiji Churchill znašel ogrože-

nega od revolucionarne E. A. M.—ELAS? Ukazal je angleškemu poveljniku generalu Scobieju obdržati "red in mir" (kar pomeni marionetnega premirja Papandreou) za vsako ceno.

Rooseveltu v vsem tem manjka aktivne, določne politike, in tako sta ostala na pozorišču v spoprijemih s toki zgodovine neugnani Churchill in pa Stalin. In ta je edini, ki točno ve, kaj hoče."

Povprečna starost ameriških premogarjev je 47 let

Precej premogarjev, ki so vojaške starosti, je bilo vojašine začasno oproščeni v interesu večje produkcije premoaga. Nedavno pa je merodajni urad sporočil, da bodo vse take oprostitve preklicane, in to tudi med najnarjari in na farmah, ker armada potrebuje več mož. United Mine Workers Journal pravi v izdaji z dne 3. jan., da ako se to zgodi, bo produkcija premoaga zelo prizadeta, a ob enem pojasnuje, da je samo 15 odstotkov premogarjev pod 30 let starosti, nad 15,000 jih je starih čez 65 let, povprečna starost ameriškega premogarja pa je 47 let.

ZAHVALA ZA VOŠČILA

Buhl, Minn. — Ze dolgo se nisem oglašil. Vzrok je, ker sva s soproga na starost ostala sama, in ona vrh tega še s slabim zdravjem. Nikoli pa si ne bi predstavljala, da imam toliko prijateljev in znancev. L. 1943 sem prejel 103 božičnih voščil, o minulem božiču pa 163. To število naju je presenetilo in vzradostilo ob enem. Ker nisva odgovarjala, se na tem mestu vsem iskreno zahvaliva.

Max Martz in soproga.

LEPA PRILIKA ZA DELAVKE ZENSKIH KLOBUKOV

Iščemo delavke na slamo (straw operators). Ure si lahko samé določite. Najvišja plača.

Richard Hat Co.

65 E. So. Water Street
6th floor
Tel. Central 2317

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNÍ JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUSTVA. DESET CLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUSTVO

NAROCITE SI DNEVNIK "PROSVETA"

Narocnina za Združene države (tj. v. Chicago) in Kanado \$6.00 na leto; \$3.00 za pol leta; \$1.50 za četrt leta; za Chicago in Cetero \$7.50 za celo leto; \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Naslov za list in tajništvo je:
2657 So. Lawndale Avenue
Chicago 23, Illinois

IZŠEL JE
DR. KERNOV
Angleško-slovenski BESEDNJAK
Cena \$5 s poštnino vred
NAROČILA SPREJEMA
PROLETAREC
2301 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO 23, ILL.

ZA LICNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO
ADRIA PRINTING CO.
Tel. MOHAWK 4707
1838 N. HALSTED ST. CHICAGO 14, ILL.
PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

THAT "EXODUS" FROM WAR INDUSTRIES

American wage-earners are being done a grave injustice by scarce headlines about the "exodus" of workers from war plants to secure peacetime jobs. The press and certain Army officials have created a picture in the public mind, and in the minds of soldiers and sailors, that shortages are now occurring because workers are falling over each other in their flight from war jobs. The facts do not bear out these accusations.

"Why these shortages in heavy artillery and heavy ammunition, in radar, ships, dry cell batteries, cotton duck, forge and foundry products?" asks Paul McNutt. "The labor-haters shout their classical answer: 'Labor.' They have confused large sections of the American people."

Confusion in the minds of Americans, civilians and soldiers, could set the stage for a post-war tragedy, could lead to strife between veterans and workers. Public officials and newspapers should be extremely careful to avoid confusion, to stick to the facts.

Shortages in war materials are a serious matter. They must be made up. But in looking for the causes, all the available facts must be analyzed coolly. The CIO has asked the officials to supply it with the names of plants where labor shortages are crucial. On the basis of this information, local unions are being notified and every effort made to recruit labor and utilize it properly. In the past, production delays said by employers to be due to manpower shortages have often been found on examination to have other causes.—CIO.

The Bankruptcy of British Policy in Greece

At the moment when Allied armies in the West are locked in desperate battle with the enemy, Mr. Churchill and Mr. Eden have flown to Athens. This dramatic and surprising move, whatever its consequences for the Greek people, clearly gives the lie to the opinion, still official in Britain, that the E. L. A. S. forces are a small minority of "ruffians," "gangsters," and Communists. The inadequacy of the British position became patent when the right-wing E. D. E. S., long recognized by Britain as the authentic Greek resistance movement and abundantly supplied with gold sovereigns and Tommy guns, utterly collapsed in Epirus before the E. L. A. S. forces. Now the E. A. M. and its fighting branch, E. L. A. S., emerge as the only resistance movement in Greece and the actual masters of the country, for General Scobie's troops have only secured against the E. L. A. S. a small part of Attica. Faced with the total bankruptcy of British policy in Greece and with the bitter opposition of a large proportion of the British public, Mr. Churchill is obviously trying to salvage what he may. The Central E. L. A. S. Committee was invited to send delegates to take part in a meeting of political groups, over which Archbishop Damaskinos, who has no status in the puppet government, rather than Premier Papan-dreu, was asked to preside. The E. A. M. has won a great victory, and it may be hoped the political lesson of Greece will affect Allied policy in other liberated areas.—The Nation.

Some of the Questions of Which the People Better Be Thinking Now

By RAYMOND HOFSES, Editor, Reading Labor Advocate

One of the many bad things about any war is that in time of war people look too much at the enemy and too little at themselves. Objective analysis is not popular in war times. What is popular and what is done by most people is to agree that we are ALL right and that the enemy is ALL wrong and that a victory for our side will be ALL to the good while a victory for the enemy would be ALL to the bad. And so, having pegged their thinking to those premises, further thought is unnecessary.

Most Americans are now conscious that they didn't get what they expected out of World War I. But already it is becoming apparent that out of the present war there are developing things quite different than what the people were encouraged to think about when the war was being launched.

And when the war is finally won it will become apparent to most people—in time—that what they need fear and watch is the class within their own nations which propose to continue the game of exploiting human labor for private profit.

While workers may and do make common cause with their own native exploiters during the fighting of a war, those exploiters will loom as the enemy when the war ends.

A vanquished Hitler and a crushed Hirohito won't be important then; whatever course the world may take after this war will not be the result of their decision any more than the late Kaiser can be blamed for the fact that after World War I humanity immediately was directed along the road that led to World War II.

It was the victors who drew the maps and dictated the policies. It was OUR policymakers who got us into the present mess. And again it will be the victor nations that will have to accept responsibility for the kind of world that lies ahead.

Because that responsibility can not be evaded, it is deadly important that the American people should keep a sharp eye upon what is happening here at home and within the nations with whom our nation is allied.

Why has the State Department been filled with men whose interests are those of the owning class?

Why do our political leaders murmur darkly when France and Russia write a two-party pact?

Why do the statesmen of Britain and America split on the diplomatic front about policies in Italy and Greece even while the two nations are united against a common foe on the military front?

What does it mean when the owners of America, through the agency of the National Association of Manufacturers, are planning to swing the nation into an acceptance of their way of life after the war ends?

Hitler and Hirohito have nothing to do with those problems, which will remain after both rulers have passed from the scene. Here are some of the questions which the common people will have to ask of their own native rulers. And they'd better be asking them now.

Capitalism will be faced with the same compulsions after this war as before. It will have to expand or die.

But what if the rulers of the victorious nations decide that capitalism can no longer expand at the expense of each other? What if they do divide the world into economic portions — abandon free competition but still maintain the profit motive?

Then the workers within each nation will have to be controlled as never before. Then the pattern of fascism which now is being justified as a war expedient will have to be frozen as the permanent way of life. Then a new set of fuchrers by a super class can possibly be the way of life. Then it will be increasingly clear that while alien enemies come and go, the exploiter on the home must still be reckoned with.

CATHOLIC GROUP HITS DRAFT IN PEACETIME

The Catholic Association for International Peace this week came out with a vigorous attack on conscription in peacetime. The proposal, it declared, cannot be defended either on practical or moral grounds.

"America's new position in world affairs," the association said, "calls for a reorganization of our national defense policy. But universal peacetime military service should be the last resort."

HOW DEMOCRACY WORKS!

Courtesy Appreciate America, Inc.

Gagging a Spanish Republican

Frederick Kuh reports from The Sun's London bureau that the British foreign office commentator had "a rough time" at a press conference when he defended his government's gag on Dr. Negrin, former Spanish Republican premier. The commentator deserved that kind of time.

Not only had the foreign office banned Dr. Negrin's scheduled radio talk of Tuesday to a New York mass meeting in favor of a Democratic Spain; the ban was in line with the British government's stipulation, when granting Dr. Negrin a visa in 1940, that he refrain from political activity while in Britain. In other words, the premier of a legitimate liberal government, betrayed by the great democracies, must not offend by activities in England that might contribute toward eventual restitution of freedom in his country.

But if such is the attitude of Mr. Churchill's foreign office, note one fact: It was British newspapermen who gave the defensive commentator the rough time—with questions eloquent of dissent. We have no doubt that their attitude represents majority British opinion in its concern over the Churchill line of attempting to weight European scales against purposeful democracy.

Whether the foreign office alters its stand on Dr. Negrin may mean little to him, since he intends to leave soon to confer with Spanish Republicans in France, and is contemplating a trip to the United States and Mexico. But protest against the line revealed to have been taken in his case should be one more impetus for Anglo-American policies to aid, not hinder, liberal movements in Europe.

As for Franco's regime, it is difficult to see what reason remains for American recognition of it. We should break with it on the simple grounds set forth by Dr. Negrin in the telegram he was permitted to send to the New York meeting: "It violates the expressed will of our people and is an outrage to human dignity."—The Chicago Sun.

Black International

Rupprecht von Wittelsbach calls on the Pope, Otto von Hapsburg has cropped up, Royalist circles see vistas of hope. When Europe's republics are mopped up, Hapsburgs are Holy as well as Imperial, Their annals are old as their story is serial.

Family thrones they are ready to fill, As presidents fall with their ministries, From Chile, Bolivia, Peru and Brazil. Flock claimants of dead and gone dynasties, With Pappal support (and a thumping minority) Pretenders receive a high travel priority.

Wettins may sit upon Saxony's throne, Zahringens flourish in Baden, Wurtemberg-Brandenburgs get back their own, When the tenant vacates Berchtesgaden. The Third Reich is marked by exceptional brevity, Hapsburgs rejoice in amazing longevity.

Monarchs may rise in the wake of the peace, Wittelsbachs reign in Bavaria, Sonderburg-Gluckeburg find welcome in Greece, Saxe-Coburgs inherit Bulgaria. The Vatican offers a new opportunity, For public devotion and Catholic unity.

Ex-Bourbon-Hapsburgs in Spain may be found, To match Lisbon's Hapsburg-Braganza, Hapsburg-Lezinskis in Poland be crowned, For that's what the Vatican plans are. Catholic courts of antique consanguinity, Rulers restoring the right of divinity.

(Nation, Dec. 30, 1944.)

WORKERS FROM GREECE APPEAL FOR AID

"In the name of Greek working class, we address ourselves to the representatives of our sister working class of Great Britain to denounce the crimes of General Scobie against our heroic martyr people, who have given everything for the Allied cause. General Scobie, entrenched on Holy Rock, cannonades, bombards, and machine guns with tanks and aeroplanes, the workers quarters. We address ourselves to the English workers, and ask them that justice be done to our people, and that their liberty and independence be respected."

Signed, Athens, December 12, for the Executive Bureau, Kalomiris.

Theos, Straits, Margelis, Makheropoulos, Gavalas, Kaliyeris, and Martroyannakes.

Kalomiris is general-secretary of the Greek Federation of Labor; Theos is a member of the lower house of representatives; Straits an official of the Federation; Margelis an officer of the Seamen's Union of Pireaus; and Gavalas an official of the Typographers Union.

FEWER PEOPLE IN MOTOR EMPIRE

DETROIT (FP).—Average number of employees on General Motors payrolls in the third quarter of 1944 was 641,707, compared with 475,471 in the second quarter.

IN THE WIND

From THE NATION

The United Automobile Workers, CIO, has applied to the Federal Communications Commission for permission to operate FM radio stations after the war in Detroit, Flint, Cleveland, Los Angeles, Chicago and Newark New Jersey. A statement of purpose filed by R. J. Thomas and Georg F. Addes, respectively president and secretary-treasurer of the union, said the U. A. W. will undertake FM broadcasts "to enhance the cause of our political, economic, and social democracy through affording to all groups and classes such freedom of speech and opportunities for discussion as to be unparalleled in the history of the radio broadcasting industry."

Literary criticism: Ella Maxwell writes in the New York Post of December 14, "Cole (Porter) is the Proust, Moliere, and Verlaine of America."

F. F. McNaughton, editor of the Pekin, Illinois, Daily Times, summed up the Greek situation in two brief columns. On December 12 he wrote "Stalin came pretty close to taking over both Greece and Italy once before. Mussolini headed him off in Italy. John Metaxes (sic) headed him off in Greece... It is too bad John Metaxes died." And on December 13 came the clincher: "Perhaps America is trying to force democracy onto nations that can't afford it. Democracy is a luxury... Yet we insist that poverty-stricken lands like Italy, Greece, and Germany have democracy... That would be silly."

Correction: On December 2 this column stated that the 1943 survey of church membership by the Federal Council of the Churches of Christ in America was the first since 1926. Bishop G. Bromley Oxnam informs us that a survey is published every year. It was also stated that the number of denominations had increased by 21.7 per cent. The Bishop points out that 97 per cent of all church members in the country belong to 52 denominations and that the remaining 202 denominations have only 3 per cent of church members.

ATLANTIC CHARTER IS NOW MORE VALID THAN EVER

Last week President Roosevelt made two statements regarding the Atlantic Charter. In the first statement he shocked the world by letting it know that the Atlantic Charter was never signed by any one of the United Nations and that it didn't even exist as a legal document. In the second statement, which we are led to believe was prompted by the numerous inquiries and protests he must have received, he assured the American people and the peoples of the rest of the world that the principles enunciated in the Atlantic Charter are valid and just as valid as are the ten commandments.

We enthusiastically accept and approve the second statement of the President. Whether or not the United Nations signed the now historically famous document drafted on the Atlantic in August 1941, the principles therein enunciated are still cherished by the great majority of the people in every land who are longing for the end of war and for a lasting peace with security, and the aims of the United Nations in this war cannot be other than those embodied in said document known as the Atlantic Charter, and that any nation or group of nations trying to disregard those aims or violate them, will have to answer before the conscience of civilization. — La Parola.

BUMPER HARVEST OF WHEAT IS IN OFFING

If present prospects pan out, the wheat harvest in the United States this year will go a long way toward feeding a hungry world. The Department of Agriculture, on the basis of December crop conditions, forecasts a yield of well over a billion bushels, probably exceeding last year's crop which topped all records. Annual domestic consumption is about 600,000,000 bushels.

NO RUSH

The sweet young thing grabbed a taxi and said to the driver: "To the maternity hospital, but don't rush, I only work there."

WHY PIT SOLDIER AGAINST WORKER?

Employers, Fearing Unions, and Politicians Seeking Votes May Precipitate Most Dangerous Problem of New Year

We are entering a new year. It will not be an easy year for Americans. It will witness the overthrow of Hitler. Then we will find ourselves up to our ears in the problem of establishing something like order throughout the length and breadth of Europe.

If we achieve the right answer, we will contribute greatly to the cause of world peace. If we don't get the right answer, we may drift into another war, and such a conflict might snuff out Christian civilization as we have known it.

It is too much to hope that 1945 will see the end of the war with Japan. Before Pearl Harbor a brilliant Senator said we could clean up the Japs in six weeks. That shows how little brilliant Senators know about war.

We will clean up the Japs, but we will be lucky if we finish the job before the ends of 1946. That's the view of our military commanders.

With Germany beaten, this year may see the beginning of an attempt to get back to peace-time production. Two or three million men, who have worn the uniform, will be looking for jobs. Employers who do not like labor unions will be craftily endeavoring to array the soldier against the worker who helped hold the home front while the fighting is going on.

Strangely enough, the government is doing something like that right now. By Presidential order, governmental departments and agencies are being combed to find positions which may be given to returning soldiers. What will become of the civilians now holding these jobs? Apparently no one is worrying about that side of the problem.

This situation doesn't look very serious just now, but if that policy of shoving civilians into the breadlines, in order that the returning soldiers may have jobs, is adopted, we are bound to have trouble in this country.

Organized labor takes the position that the only safe policy is to provide jobs for all Americans, able and willing to work. From the beginning of this war effort, organized labor has advocated the best for the soldier—the best wages, the best clothing, the best food, the best weapons the best of everything. It has also advocated adequate care for the soldier's dependants.

After the war it has contended that the soldier should be restored to the job he left when he went to the front, plus the seniority he would have won, had he remained home; also such training and education as he desires.

The policy advocated by organized labor is sound. The policy which would pit soldiers against worker is unsound. If adopted, it will lead inevitably to Fascism, possibly to Communism, and certainly will jeopardize, if not destroy, good old-fashioned American democracy.

From the letters which reach this office from soldiers LABOR is convinced the big majority of our fighting men desire a square deal and nothing more.

This may prove to be the nastiest problem we will have to face in 1945, so we should be given some thought to it. When you are writing to your soldier friends, in camp or overseas, it might be well to discuss it with them.

If the soldiers, the workers, the farmers—representing an overwhelming percentage of the population of our country—will work together, in peace as they have in war, they can set this America of ours on a mountain top—an inspiration to harassed peoples everywhere, and an example of the "miracles" which may be wrought by "men of good will" who seek for themselves only what they are willing to concede to others.—Labor.

WINNING THE WAR BY HEADLINES WILL NOT LEAD TO VICTORY

The German drive into Belgium and Luxembourg may be considered a counter-blow against Allied operations, or a desperate action aimed at raising the morale of a nation which for two years has heard only news of retreat. But the fact remains that the Germans have attacked and that the orders of Marshal von Rundstedt to his forces indicate anything but an inclination to surrender. This, indeed, must be a lesson to those who refuse to recognize that this war is not developing according to patterns set by military history. This is a war waged by fascist fanatics who do not care whether their country is torn to pieces or whether their people are bombed day and night, and who will go on fighting until the last rifle has been snatched from their hands. The time for betting that "everything will be over by Christmas" has ended. Christmas, 1944, instead of blessing American homes with an end of hostilities, has brought news of an unexpected setback. For many it has been a rude awakening, but the army at least saw the shape of future events. Three measures were taken recently: boys under nineteen were sent overseas as replacements for infantry and armored forces; announcement was made that additional men in the twenty-six-to-thirty-seven age group who were not engaged in essential jobs were to be inducted to replace service personnel released for work in "critical war programs"; casualty figures were listed at more than half a million. These measures alone should be enough to dissuade the American public from following the press in its irresponsible and obstinate habit of winning the war by headlines.—The Nation.

ILLITERACY IN THE UNITED STATES

The adoption by the government of India of compulsory education for all children between six and fourteen marks a momentous step ahead for that country.

It might not be amiss in this connection to recall the amount of illiteracy that still persists in such advanced countries as the United States, for instance. According to the report of a subcommittee of the Senate Committee on Education and Labor, made in 1939 there are in the United States approximately 3,600,000 totally illiterate persons, and 15 million adults who cannot read a newspaper or write a simple letter. In one State 15 percent of the population is illiterate.

Nearly a million children of elementary school age in this country are not enrolled in school at all, mainly because of the lack of facilities in impoverished and isolated rural areas. For these children, freedom and opportunity have proved to be freedom and opportunity to grow up in ignorance, the report remarks.

In the light of these facts, it is not surprising that our armed forces have rejected almost a quarter of a million young men because of educational deficiencies. A Selective Service Bulletin pointed out last Summer that educational deficiency had deprived our armed forces of more physically fit men than operations of the enemy.

"These data emphasize the importance to this nation as a whole of insuring that every American citizen has opportunity for a reasonable minimum of education," the statement said.

We Americans are inclined to look upon India as a sort of "backward" nation; now, it seems, India has turned the tables on us—at least in the important matter of giving all children equal educational opportunities.

But Not Enough
Father (reproachfully)—Daughter, don't you think that young man is rather fast?
Daughter—Yes, father, but I don't think he'll get away.